

ΠΑΙΔΕΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ ΜΝΗΜΟΝΙΩΝ

Γράφει ο **Παντελής Παπαχρόνης**

Οι μεταρρυθμίσεις στην παιδεία αποτελούν εδώ και αρκετά χρόνια αντικείμενο κεντρικού ενδιαφέροντος για τα σύγχρονα καπιταλιστικά κράτη αλλά και στοιχείο βαρύνουσας σημασίας στον τρόπο που διαρθρώνονται οι πολιτικές των καπιταλιστικών ολοκληρώσεων γενικότερα

Το πρόγραμμα για την παιδεία έχει λοιπόν την τιμητική του και την αντίστοιχη βαρύτητα στη συνολική πολιτική ατζέντα των αστικών κομμάτων. Ειδικά στην προεκλογική περίοδο που διανύουμε, μπαίνοντας πλέον και στην τελική ευθεία, οι προεκλογικές εξαγγελίες για τα «ευαίσθητα» ζητήματα της παιδείας είναι ηχηρές. Με μια αντιστοιχία θα μπορούσε να πει κανείς ότι συζητιούνται στην εκπαιδευτική κοινότητα τα σενάρια της επόμενης μέρας για την εκπαιδευτική αναδιάταξη, σε μια ενδεχόμενη κυβέρνηση με κορμό τη Νέα Δημοκρατία.

Το γεγονός αυτό θα πρέπει να απασχολεί ιδιαίτερα τις δυνάμεις της αντικαπιταλιστικής αριστεράς σε όλο φάσμα της εκπαίδευσης, ώστε ήδη από τώρα να προετοιμάζεται μια συνολική επιθετική πολιτική ατζέντα απέναντι στο νέο Υπουργείο Παιδείας και την νέα κυβέρνηση και όχι να περιμένει τις όποιες ενδεχόμενες αλλαγές, για να αντιδράσει μουδιασμένη και να επιδοθεί σε αμυντικούς αγώνες.

Στον αντίποδα του προβληματισμού που πρέπει να υπάρχει στους κόλπους της επαναστατικής αριστεράς για το «τι μέλλει γενέσθαι» με την παιδεία, έχουν βγει παγανιά τα κυβερνητικά φερέφωνα του ΣΥΡΙΖΑ, καθώς και τα στελέχη του στην εκπαίδευση, μιλώντας για σαρωτικές αλλαγές και μεταρρυθμίσεις που έρχεται να εφαρμόσει η κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη. Μεταρρυθμίσεις που μπορεί να αναχαιτίσει μόνο ο ΣΥΡΙΖΑ αν ξαναβγει κυβέρνηση, καλώντας λοιπόν τον κόσμο να ψηφίσει για μια «φιλολαϊκή» διαχείριση (και) των ζητημάτων της παιδείας. **Όλα αυτά με το νόμο Γαβρόγλου βέβαια να είναι ακόμα ζεστός και τα κύματα πανεκπαιδευτικού ξεσηκωμού που επέφερε να είναι ακόμα φρέσκα μέσα από τις πρόσφατες κινηματικές διεργασίες ενάντια στο προσοντολόγιο των αναπληρωτών, τις αναδιατάξεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και το «νέο Λύκειο».**

Ποια είναι, λοιπόν, η πραγματικότητα για τον πολύπαθο χάρτη της εκπαίδευσης; Τι έρχεται να εφαρμόσει το επιτελείο της Νίκης Κεραμέως (υπεύθυνη Τομέα Παιδείας της Ν.Δ.) την επόμενη μέρα και ποια η αναγκαία απάντηση της μαχόμενης αντικαπιταλιστικής αριστεράς;

Βλέποντας αρχικά την γενική εικόνα, η πορεία της εκπαιδευτικής αναδιάρθρωσης στην Ελλάδα την τελευταία δεκαετία αλληλοδιαπλέκεται με τη μεταβαλλόμενη κοινωνική πραγματικότητα. Η προσπάθεια του κεφαλαίου να υπερβεί τη βαθιά δομική κρίση του περνάει (και) μέσα απ' την σχετική παγίωση ενός εργασιακού μεσαίωνα με την ταυτόχρονη προσπάθεια δημιουργίας ενός φθηνού ευέλικτου εργατικού δυναμικού που θα μπορεί να ανταπεξέρχεται στις καινούριες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας.

Η εκπαιδευτική διαδικασία στο σήμερα είναι περισσότερο από ποτέ άμεσα υποταγμένη στις ανάγκες του κεφαλαίου, τόσο στη δημιουργία-προετοιμασία αυτού του δυναμικού, όσο και στην άμεση πρόσδεση αυτής στο ιδιωτικό κεφάλαιο και τις επιχειρήσεις για την παραγωγή

άμεσου κέρδους.

Ο ν. ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ ΠΡΟΠΛΑΣΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ Ν.Δ.

Συμφασμένη με τις κατευθύνσεις του ΟΟΣΑ και του ΙΟΒΕ η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, μέσω των εκπαιδευτικών διατάξεων και μεταρρυθμίσεων που περιγράφονταν στο ν. Γαβρόγλου καταφέρνει να επιτύχει όσα δεν κατάφεραν να επιτύχουν όλες οι προηγούμενες μνημονιακές (και μη) κυβερνήσεις.

- Μείωση της χρηματοδότησης. Θεσμική ενίσχυση των ΕΛΚΕ και της επιχειρηματικής δράσης κάθε ιδρύματος. Τα πανεπιστήμια καταλήγουν βορά των επιχειρηματικών συμφερόντων.
- Την κατάργηση της δωρεάν παιδείας με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα την **καθιέρωση διδάκτρων στα μεταπτυχιακά και την κουβέντα που ανοίγει και για τα προπτυχιακά**
- **Συρρίκνωση του γνωστικού αντικειμένου** και δημιουργία ενός υπερεξειδικευμένου δυναμικού πλήρως αναλώσιμου, ήδη απ' το Λύκειο.
- **Δημιουργία ευέλικτων κύκλων σπουδών** συνεχούς επανακατάρτισης, με παράλληλη αποστοίχιση επαγγελματικών δικαιωμάτων απ' το βασικό κύκλο σπουδών. Πλήρης υποβάθμιση των προπτυχιακών σπουδών, διετείς κύκλοι σπουδών για αποφοίτους ΕΠΑΛ (πτυχίο ΙΕΚ), Κέντρα Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης επί πληρωμή.
- **Δημιουργία ενός αέναου κυνήγι δεξιοτήτων** για τους μελλοντικούς εργαζόμενους, όπου θα συναγωνίζεται ο ένας τον άλλον μέσω του ατομικού φακέλου προσόντων.
- Υποβάθμιση συνολικότερα του χώρου της τριτοβάθμιας, μέσα από τους διαδοχικούς νόμους για τις συγχωνεύσεις – καταργήσεις ΤΕΙ και ΑΕΙ, ανά την Ελλάδα, στο όνομα της «κατάργησης των ΤΕΙ».
- **Άμεση σύνδεση της τεχνικής εκπαίδευσης με το τοπικό κράτος και τις περιφερειακές επιχειρήσεις** στα πλαίσια της «μαθητείας» με την μορφή σχεδόν τζάμπα εργασίας, ως απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση πτυχίου.
- **Κατάργηση του πανεπιστημιακού ασύλου** μέσω του πορίσματος Παρασκευόπουλου.
- Μετακύλιση του κόστους σπουδών στις πλάτες των μαθητών-φοιτητών-**όξυνση των ταξικών φραγμών.**

Έτσι λοιπόν, μέσω του νόμου Γαβρόγλου η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ κατάφερε να αναδιαμορφώσει πλήρως το χάρτη της εκπαίδευσης, προχωρώντας στην επιχειρηματική ανασυγκρότησή όλων των βαθμίδων της. Μετά τη, σταδιακή, διετή ψήφιση όλων των μεταρρυθμίσεων για την παιδεία το μόνο που μένει είναι η πλήρης εφαρμογή τους...

Το πρόγραμμα της Νέας Δημοκρατίας για την Παιδεία δεν έχει σε τίποτα να ζηλέψει απ' το νόμο Γαβρόγλου, το αντίθετο μάλιστα. Όντας (όπως όλα δείχνουν) η νέα κυβέρνηση, έρχεται απλά να ολοκληρώσει και να εμπλουτίσει το έργο που άφησαν οι προηγούμενοί της.

- «Τα προγράμματα σπουδών εμπλουτίζονται με νέες, δημιουργικές και διαδραστικές μεθόδους διδασκαλίας και νέες εκπαιδευτικές θεματικές, όπως η **επιχειρηματικότητα.**»

- «Καθιερώνεται η δυνατότητα «άσκησης» σε επιχειρήσεις, ώστε οι μαθητές να εξοικειώνονται με την **πραγματική οικονομία**»
- «Τα Ακαδημαϊκά Ιδρύματα θα αναπτύξουν συνεργασίες και **δικτυώσεις με τον κόσμο της παραγωγής και της επιχειρηματικότητας**»
- «Τα Ακαδημαϊκά Ιδρύματα αποκτούν την αρμοδιότητα να καθορίζουν τα ίδια τον ετήσιο αριθμό **εισακτέων** και τη βάση εισαγωγής»
- «Κατάργηση του πανεπιστημιακού **ασύλου**»

ΣΥΡΙΖΑ-ΝΔ: ΟΙ ΔΥΟ ΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣ

Η ρευστοποίηση των επιστημονικών αντικειμένων των προγραμμάτων σπουδών του ν. Γαβρόγλου στρώνουν το κόκκινο χαλί σε νέες εκπαιδευτικές θεματικές όπως η επιχειρηματικότητα.

Η **μαθητεία** που εισήγαγε ο ΣΥΡΙΖΑ καθιερώνεται σε όλο το φάσμα της τεχνικής εκπαίδευσης με την μορφή πλήρους **ανελαστικής εργασίας** και μισθό μικρότερο και από τον υποκατώτατο.

Το περιφερειακό κράτος εισβάλλει στα Πανεπιστήμια για να παρέχει ιδιωτική χρηματοδότηση και να καθορίσει το πρόγραμμα σπουδών, παίρνοντας το «πράσινο φως» απ την «οικονομική αυτοδυναμία των Πανεπιστημίων» του ν. Γαβρόγλου, δηλαδή την επισφράγιση της πενιχρής κρατικής χρηματοδότησης και της δυνατότητας των πανεπιστημίων να στρέφονται στο περιφερειακό ιδιωτικό κεφάλαιο παρέχοντάς του τζάμπα εργατικό δυναμικό (ερευνητές, μεταπτυχιακούς κλπ) και εγκαταστάσεις για να πραγματοποιήσει την έρευνα που θα αυξήσει τα κέρδη του.

Τέλος, τα ίδια τα Ιδρύματα θα καθορίζουν τον αριθμό των εισαχθέντων ο οποίος θα είναι **μειωμένος λόγω της έλλειψη κρατικής χρηματοδότησης και υποδομών πάνω από 50%**. Οι ίδιοι οι μελλοντικοί εισαχθέντες θα έχουν ολοκληρώσει την πρώτη φάση του μηχανογραφικού δελτίου ήδη απ' το τέλος της Β' Λυκείου (υποχρεωτικό για να μπορούν να δώσουν Πανελλήνιες), όπως ορίζει ο ν. Γαβρόγλου.

Οι δύο αυτές ρυθμίσεις λειτουργούν συμπληρωματικά στη δημιουργία ενός εμπορικού, **αγοραίου πανεπιστημίου που θα λειτουργεί με όρους προσφοράς-ζήτησης** μέσω της οποίας θα κατατάσσονται τα ιδρύματα (και οι ίδιοι οι μαθητές) σε Α και Β κατηγορίας. Προφανώς, για να μπορούν να ολοκληρωθούν και να παγιωθούν οι παραπάνω μεταρρυθμίσεις χρειάζεται ένα πανεπιστήμιο πολιτικά αποστειρωμένο.

Με μια πρόχειρη ματιά στο πρόγραμμα της Νέας Δημοκρατίας για την παιδεία, βλέπει κανείς πόσο συνυφασμένο είναι με τον πρόσφατα ψηφισμένο ν. Γαβρόγλου, ενώ να διαλύσει κάθε έννοια δημόσιας και δωρεάν παιδείας, υποτάσσοντάς την στις ανάγκες του κεφαλαίου. Δε θα μπορούσε άλλωστε να είναι διαφορετικά, αφού και τα δύο κόμματα τάσσονται στρατηγικά υπέρ των επιταγών της ΕΕ, του ΟΟΣΑ και του IOBE. Επιταγές που περιγράφονται χρόνια τώρα και προσπαθούν να παγιωθούν με μια σειρά εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων (Αρσένη, Γιαννάκου, Διαμαντοπούλου).

Οι κατευθύνσεις που περιγράφονται μέσα από τα ντοκουμέντα «Ευρώπη 2020, στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη», γίνονται από το 2010 μέρος των απαιτούμενων μέτρων των μνημονίων με σκοπό να επιτευχθούν ευμενέστερες συνθήκες στην οικονομία, πραγματώνοντας σε ανώτερο βαθμό τη σύνδεση μεταξύ των οικονομικών πολιτικών της ολοκλήρωσης, του κράτους ως διαμεσολαβητή και υποκινητή των πολιτικών αυτών, αλλά και του επιχειρηματικού κόσμου σαν ισότιμο συνομιλητή και φορέα εξουσίας στις ανάλογες αποφάσεις.

ΔΕΝ ΕΠΙΛΕΓΟΥΜΕ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ, ΑΛΛΑ ΜΑΧΗΤΙΚΗ ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΗ

Η **αντικαπιταλιστική αριστερά** μπροστά στις επικείμενες βουλευτικές εκλογές καλείται να σηκώσει το γάντι της αντιπαράθεσης τόσο με την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, όσο και με τους υπόλοιπους υλοποιητές της ίδιας αστικής διαχείρισης.

Το νέο ψευτο-δίπολο που στήνεται μεταξύ προοδευτικού ΣΥΡΙΖΑ - νεοφιλελεύθερης Ν.Δ. αποτελεί τις διαφορετικές όψεις του ίδιου νομίσματος. Η στρατηγική πρόσδεση στην ΕΕ και στις σύγχρονες καπιταλιστικές ολοκληρώσεις είναι αυτή που καλούνται να αντιμετωπίσουν τα πληττόμενα κομμάτια της εκπαίδευσης.

Η **ΑΝΤΑΡΣΥΑ** με συνεκτικό αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα και για την παιδεία θα δώσει τη μάχη τόσο των εκλογών, όσο κυρίαρχα και τη **μάχη στους δρόμους** την επόμενη μέρα. Προτάσσοντας ένα εκπαιδευτικό σύστημα ανοιχτό προς όλο το λαό, χωρίς ταξικούς και κοινωνικούς φραγμούς, αναγνωρίζοντας τον απελευθερωτικό πυρήνα της γνώσης και αξιοποιώντας τον για τις ανάγκες της κοινωνίας και όχι του κεφαλαίου, με ελεύθερη και ισότιμη πρόσβαση στη σφαιρική και ολόπλευρη μόρφωση.

*μέλος της νΚΑ και του ΦΣ Φυσικού ΕΚΠΑ